

Prima instanță - (Judecătoria Anenii-Noi) A. Mocanu
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila

Î N C H E I E R E

20 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Galina Stratulat
Oleg Sternioală
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Tichin Radu,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Tichin Rodica împotriva lui Tichin Radu încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și cererea reconvențională înaintată de Tichin Radu împotriva Rodicăi Tichin cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Tichin Radu, casată hotărârea Judecătoria Anenii-Noi din 16 februarie 2017 în partea încasării de la Tichin Radu a pensiei de întreținere a copilului minor Tichin Lina și pronunțată o hotărâre noră prin care cerința a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 23 iunie 2016, Tichin Rodica s-a adresat în instanță cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Tichin Radu solicitând încasarea pensiei de întreținere pentru copii minor Tichin Laura, născută la 04 ianuarie 1999, Tichin Lina născută la 19 decembrie 2002 și Tichin Delia născută la 07 septembrie 2011 în mărime de 4200 lei lunar.

În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că anterior a fost în relații de căsătoriei cu Tichin Radu, din căsătorie foștii soți au trei copii comuni.

După desfacerea căsătoriei a fost stabilit domiciliul copiilor minori cu mama. De comun acord, părinții au hotărât că ambii vor participa la întreținerea și educarea copiilor, însă deja mai mult de jumătatea de an pârâtul nu acordă nici un ajutor material copiilor.

În cadrul examinării acțiunii inițiale, Tichin Radu a înaintat acțiune reconvențională împotriva Rodicăi Tichin solicitând stabilirea locului de trai al copiilor minori Tichin Laura născută la 04 ianuarie 1999, Tichin Lina născută la 19 decembrie 2002 și Tichin Delia născută la 07 septembrie 2011 împreună cu tatăl, Tichin Radu.

În motivare, a indicat că fiicele sale și-au manifestat dorința de a locui împreună cu tatăl acestora, deoarece el se comportă frumos cu ele, se înțeleg foarte bine. Copiii îl ascultă și respectă punctul lui de vedere.

Fiicele de asemenea se înțeleg foarte bine cu bunica lor, care le iubește și acest sentiment este reciproc.

Însă Tichin Rodica se comportă brutal și violent cu fiicele lor. Deseori se exprimă în prezența lor cu cuvinte necenzurate. Astfel, la 29 iulie 2016 în prezența copiilor l-a înjurat, exprimându-se în adresa lui cu cuvinte necenzurate. În privința Rodicăi Tichin la 10 august 2016, a fost întocmit un proces-verbal cu privire la contravenția prevăzută de art. 69 alin. (1) Cod Contravențional, iar la 13 ianuarie 2015, a provocat un conflict de asemenea în prezența copiilor, în timpul căruia se exprima cu cuvinte necenzurate, a încercat să-l agreseze fizic, iar apoi a deteriorat oglinda din stânga automobilului său de serviciu în urma căruia la 28 ianuarie 2015 i-a fost întocmit un proces verbal cu privire la contravenție prevăzută de art. 104 Cod contravențional.

Susține că mama se comportă violent cu copiii. La 02 mai 2014 în urma unui conflict, apărut între el și pârâtă, ultima pe timp de noapte, l-a alungat din casă împreună cu copii. Dar deoarece copiii nu doreau să plece noapte din casă, ea a început să-l agreseze și pe fiicele Laura și Lina, pricinuindu-le leziuni corporale.

Acest comportament nedemn, agresiv și violent al pârâtei influențează negativ asupra educației corecte a copiilor. Copiii nu mai pot suporta acest comportament al pârâtei și i-au declarat, că doresc să locuiască împreună cu tata. În prezent, locuiește împreună cu mama într-o casa cu doua nivele cu suprafața totală de 153 mp. Fiecare copil poate beneficia de odăi separate cu toate comoditățile fiind asigurate cu tot necesarul și pot să-și facă studiile în condiții normale.

Consideră că copiii locuind cu tatăl lor vor beneficia de o educație și întreținere mai bună.

Prin hotărârea Judecătorei Anenii-Noi din 16 februarie 2017, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Tichin Rodica.

S-a încasat de la Tichin Radu în beneficiul Rodicăi Tichin pensia de întreținere a copiilor minori, Tichin Delia născută la 07 septembrie 2011 și Tichin Lina născută la 19 decembrie 2002, în mărime de 1000 (una mie) lei, lunar pentru fiecare copil, începând cu 23 iunie 2016, până la atingerea majoratului de către copii.

Acțiune reconvențională înaintată de Tichin Radu împotriva Rodicăi Tichin cu privire la stabilirea locului de trai al copiilor minori, s-a respins ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța a reținut că copii Tichin Laura, Tichin Lina și Tichin Delia se află la întreținerea mamei. Copilul Tichin Laura a împlinit vârsta majoratului, iar în privința copiilor minori Tichin Lina și Tichin Delia a considerat necesară încasarea pensiei de întreținere în mărime de 1000 (una mie) lei, lunar pentru fiecare copil.

Referitor la acțiunea reconvențională înaintată de Tichin Radu, instanța a considerat-o neîntemeiată din motiv că nu au fost prezentate probe justificative ce ar determina instanța să schimbe domiciliul copiilor, nu a prezentat probe ce ar

confirma faptul că Tichin Rodica nu-și îndeplinește obligațiunile de educare și întreținere a copiilor.

Instanța a constatat că la caz există deja o hotărâre de judecată definitivă și irevocabilă prin care domiciliul copiilor Tichin Laura, Tichin Lina și Tichin Delia s-a stabilit cu mama acestora, Tichin Rodica, iar careva circumstanțe noi ce ar determina schimbarea domiciliului copiilor nu au fost stabilite, copii nu urmează a fi despărțiți, iar faptul că domiciliul acestora este determinat cu mama, nu influențează ca Tichin Lina cu acordul mamei să locuiască temporar și cu tata, cu atât mai mult că locuiesc într-un sector, iar la școală copii merg împreună.

Fiind prezentat avizul Direcției Asistență Socială Tineret și Protecție a Familiei Anenii-Noi, acesta a optat pentru stabilirea locului de trai a copiilor cu mama.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 10 martie 2017, Tichin Radu a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Anenii-Noi din 16 februarie 2017, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de Tichin Rodica și admiterea acțiunii reconvenționale.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2017, s-a admis apelul declarat de Tichin Radu, s-a casat hotărârea Judecătorei Anenii-Noi din 16 februarie 2017, în partea încasării de la Tichin Radu a pensiei de întreținere a copilului minor Tichin Lina și în această parte s-a emis o hotărâre nouă prin care cerința s-a respins. În rest hotărârea s-a menținut.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a constatat că lipsește temeiul legal pentru dispunerea încasării în beneficiul Rodicăi Tichin a pensiei pentru întreținerea copilului minor Tichin Lina, dat fiind faptul că acesta se află la întreținerea tatălui, Tichin Radu.

La 14 noiembrie 2017, Tichin Radu a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2017, solicitând admiterea apelului, casarea deciziei menționate și a hotărârii Judecătorei Anenii-Noi din 16 februarie 2017 și pronunțarea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată înaintată de Tichin Rodica și admiterea acțiunii reconvenționale înaintată de Tichin Radu.

Ca temei de drept recurentul a invocat prevederile art.432 alin.2) lit.a) și c) Cod de procedură civilă, care statuează că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea.

În motivare, a indicat că nu este de acord cu soluția de apel, fiind adoptată cu interpretarea eronată a circumstanțelor de drept și de fapt, conținutul deciziei relevă o insuficientă analiză a probatoriului administrat în cauză de către instanțele investite cu judecarea fondului, ceea ce a condus la reținerea unei situații de fapt inexacte.

Susține că instanța de apel a examinat apelul superficial, prin decizia emisă a ezitat să conformeze starea de fapt și de drept ce se referă la domiciliul copilului minor.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 20 septembrie 2017.

Potrivit scrisorii de comunicare copia deciziei motivate a fost expediată părților la 30 octombrie 2017 (f.d.124), iar la materialele cauzei lipsește dovada recepționării acesteia de către părți.

Potrivit prevederilor art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost declarată la 14 noiembrie 2017, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Tichin Radu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Tichin Radu.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Galina Stratulat

judecători

Oleg Sternioală

Dumitru Mardari

